

รณรงค์ลดการเผาฟางข้าวเพื่อลดปัญหาหมอกควัน

จุดไฟเผาหญ้า เผาไร่ เผานาแล้วปล่อยปละละเลยจนไฟเกือบไหม้บ้านคนอื่น ระวัง!! คุณไม่เกิน7ปีและปรับไม่เกินหมื่นสี่

ด้วยภูมิประเทศและภูมิอากาศของประเทศไทย อยู่ในที่ต้งองที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรเขตร้อนทุก รูปแบบโดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลูกข้าวประเทศไทยนับ ได้ว่าเป็นอู่ข้าวอู่น้ำของโลกและยังเป็นประเทศหลักในการปลูกข้าวเพื่อการส่งออกอันดับต้นๆของโลกมาถึง

วันนี้นอกจากความเชี่ยวชาญในการปลูกข้าวเพื่อการ บริโภคและการส่งออกแล้ว ประเทศไทยยังต้องมีความ รับผิดชอบในการช่วยลดภาวะโลกร้อนหรือภาวะอากาศ การเปลี่ยนแปลง ข้าวจำนวนมหาศาลที่ประเทศไทยผลิต ออกมาแต่ละปี หลังฤดูเก็บเกี่ยวที่หนี้อจากการ เกี่ยว ข้าวคือ "ฟางข้าว" จำนวนมหาศาลเช่นกนโดยฟางข้าวที่ได้หลังจากปลูกข้าว นั้นเกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่มีการจัดการที่ดีและเหมาะสมเท่าที่ควร และเลือกใช้วิธี "เผาทำลาย" ซึ่งนับว่าเป็นการสร้างมลภาวะทางอากาศอย่างมากนับเป็นส่วนหนึ่ง ที่ส่งผลกระทบต่อให้เกิดภาวะโลกร้อนจากภาคเกษตรกรรมอีกด้วย จากการศึกษาข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากภาคเกษตรมีที่มาจากหลาย แหล่ง อาทิ ระบบย่อย อาหารของปศุสัตว์ การทำนาข้าว การเผาเศษซากพืชการ ใช้ปุ๋ยและการหายใจของดิน เป็นต้น

จากข้อมูลของ คณะกรรมาธิการระหว่างรัฐบาลการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) พบว่าในช่วงระหว่างปี 1990-2005 ประเทศกำลังพัฒนาปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาค เกษตรกรรมเพิ่มขึ้น 32% ขณะที่ประเทศพัฒนาแล้วมีการ ปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคเกษตรกรรมลดลง 12% และการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากภาคเกษตรของ ประเทศไทยคิดเป็น 13%

ทั้งนี้จากการกรมควบคุมมลพิษ พบว่าพื้นที่ที่มีการปลูกข้าวและมีการเผาฟางข้าวมากที่สุด ในประเทศไทยมีถึง 13 จังหวัดซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคกลาง เช่น ชัยนาท ลพบุรี สุพรรณบุรี ออยุธยา เป็นต้นที่ เป็นเช่นนี้เพราะมีการทำเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้นใน ประเทศกำลังพัฒนาเพื่อผลิตอาหารให้เพียงพอต่อ ประชากรที่เพิ่มมากขึ้น สำหรับปริมาณฟางข้าวที่ ประเทศไทยผลิตออกมาแต่ละปี มากถึง 50-60 ล้านตันต่อ ปี และสร้างก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาออกสู่โลกมากถึง 27 ล้านตันกิโลกรัมคาร์บอน ไนโตรเจนที่ สูญเสียไปจากการเผาทำลาย 462 ล้านกิโลกรัมและ ไนโตรเจนฝุ่นละอองที่เกิดขึ้น 100-700 ล้านกิโลกรัม

ช่วงระยะเวลาที่เกษตรกรนิยมเผาฟางข้าวจะเริ่ม หลังจากการเก็บเกี่ยวข้าวประมาณ ปลายเดือนมกราคม เป็นต้นไปและการไถพรวนดินจะทำในเดือนเมษายน ต่อจากนั้นจะหว่านข้าวก่อน เทศกาลสงกรานต์ เมื่อเข้าสู่ฤดูฝนฝนจะตกและทำให้ต้นข้าวงอกใหม่ประมาณเดือน พฤษภาคมและจะ เก็บเกี่ยวอีกที่ต้นเดือนธันวาคมไปถึง ต้นเดือนมกราคม ทำให้ต้นข้าวอ่อนแอและไม่ เจริญงอก งาม

เท่าที่ควร ถ้าไถกลบฟางก็จะมีปัญหาข้าวไม่ค่อยงอก และเจริญเติบโตไม่ดี หากไม่ใช้วิธีการเผาฟางข้าว วิธีการไถกลบเป็นวิธีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากที่สุดแต่ วิธีการนี้ต้องอาศัยเวลาในการย่อยสลายเพื่อให้ อินทรีย์วัตถุในดินได้ย่อยสลายอย่างสมบูรณ์และเกิดแร่ ธาตุอาหารในดินสำหรับการปลูกข้าวครั้งใหม่ได้ ถ้าการย่อยสลายฟางข้าวไม่สมบูรณ์และเริ่มการปลูกข้าวครั้งใหม่ทันที ข้าวจะไม่โตและตายในที่สุด ดังนั้นการมี เครื่องจักรกล รถไถที่มีประสิทธิภาพในการไถกลบต่อซัง นับเป็นวิธีที่ดีอีกวิธีหนึ่ง

ผลกระทบที่จะเกิดจากการเผาฟางต่อซังและเศษ วัสดุทางการเกษตร

- ทำให้พื้นที่เพาะปลูกเสื่อมโทรมเผาผลาญ อินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารในดิน
- ทำลายโครงสร้างดินที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูก พืชลงอย่างต่อเนืองทุกปี
- ก่อให้เกิดเขม่าควัน เถ้า ฝุ่นละออง ก๊าซพิษ ส่งผล เสียต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
- ส่งผลให้เกิดการเสียสมดุลธรรมชาติ อากาศร้อน ขึ้น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการไถกลบตอซัง และเศษวัสดุทางการเกษตร

ด้วยเครื่องจักรที่มีประสิทธิภาพ

1.โครงสร้างดินมีความ อุดมสมบูรณ์ แร่ธาตุ อาหารในดินเพิ่มมากขึ้น ไม่สร้างมลพิษ ทางอากาศ สะอาด ปลอดภัย เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อมการใส่ปุ๋ย หมักมีอินทรีย์วัตถุ แร่ธาตุ ฟอสฟอรัส โปแทสเซียมในดินเพิ่มมากขึ้นและช่วยใน การย่อยสลายได้เร็วขึ้นการใส่น้ำสกัดชีวภาพมี อินทรีย์วัตถุ แร่ธาตุฟอสฟอรัส โปแทสเซียมในดินเพิ่ม มากขึ้นและช่วยในการย่อยสลายได้เร็วขึ้น

2.การเพิ่มมูลค่าจากการหาประโยชน์จากฟางข้าว น่าจะเป็นแรงจูงใจหลักให้เกษตรกรในการสร้างรายได้ ฟางข้าวนั้นมีประโยชน์มากมายเช่น นำไปเลี้ยงสัตว์ คลุม หน้าดินรักษาความชุ่มชื้น ใช้ในการเพาะเห็ด ปัจจุบันนี้มีเทคโนโลยีใหม่นำเอาฟางข้างไปใช้ เป็นชีวมวลทางเลือกเสริมเชื้อเพลิง จำพวกแกลบและกาก อ้อยที่โรงงานน้ำตาลและโรงสีข้าวมีความต้องการสูงและ ราคาเริ่มสูงขึ้นหรือทำเป็นน้ำมัน ชีวภาพ Bio oil อีกด้วย

ขอขอบคุณข้อมูลจาก สำนักประชาสัมพันธ์เขต1ขอนแก่น

https://ewt.prd.go.th/ewt/region1/ewt_news.php?nid=29206

จุดไฟเผาหญ้า เผาไร่ เผานาแล้วปล่อยปละละเลยจนไฟเกือบไหม้บ้านคนอื่น ระวัง!! คุณไม่เกิน7ปีและปรับไม่เกินหมื่นสี่

#ความรู้ใกล้ตัว

- จุดไฟเผาหญ้า เผาไร่ เผานาแล้วปล่อยปละละเลยจนไฟเกือบไหม้บ้านคนอื่น ระวัง!! คุณไม่เกิน7ปี และปรับไม่เกินหมื่นสี่ - การเผาหญ้าตามไร่่นาข้างๆทางก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งของการสูญเสียทาง อัคคีภัยและถ้าได้ปล่อยปละละเลยจนลุกลามเสียหรือไฟเตลิด เรื่องการเผาไหม้เผาในที่ดินของตนเอง ก็มีความผิด!!

➔ พรบ.การสาธารณสุข พ.ศ.2535 มาตรา25 ในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้นดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ (4) การ กระทำใด ๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เหมม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

มาตรา 26 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจห้ามผู้หนึ่งผู้ใดมิให้ก่อเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะ หรือสถานที่เอกชนรวมทั้งการระงับเหตุรำคาญด้วย ตลอดทั้งการดูแล ปรับปรุง บำรุงรักษา บรรดา ถนน ทางบก ทางน้ำ รางระบายน้ำ คู คลอง และสถานที่ต่าง ๆ ในเขตของตนให้ปราศจากเหตุรำคาญ ในการนี้ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อระงับ กำจัดและควบคุมเหตุรำคาญ ต่าง ๆ ได้

มาตรา 74 ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือ ปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

➔ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 220 วรรคแรก ได้กล่าวว่า"ผู้ใดกระทำให้เกิดเพลิงไหม้แก่วัตถุ ใด ๆ แม้เป็นของ ตนเอง จนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่น หรือทรัพย์สินของผู้อื่น ต้อง ระวางโทษ จำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท"

ฎีกา 2190/2531 จำเลยทั้งสองจุดไฟเผาไม้ในที่ดินของตนจนน่าจะเป็นอันตรายแก่สวนยางพาราของผู้อื่น กับมิได้เตรียมป้องกันมิให้เพลิงลุกลามไปไหม้สวนยางพาราข้างเคียง เพียงใช้ไม้ตีไฟให้ดับเท่านั้น ไม่เป็นการระมัดระวังอย่างเพียงพอเมื่อดับไฟไม่ได้และไฟได้ลุกลามไปไหม้สวนยางพาราของผู้เสียหาย จึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 220 วรรคแรก และ 225 เป็นการกระทำความผิดเดียวผิดกฎหมายหลายบท.

จากข้อกฎหมายข้างต้น ขอเรียนชี้แจงว่า การจุดไฟเผาหญ้าในที่ดินของตนเองนอกจากจะผิดกฎหมาย !! ในเรื่องก่อความเดือดร้อนรำคาญให้ผู้อื่น ตาม พรบ.การสาธารณสุขพ.ศ.2535 แล้วนั้น

ยังมีโทษหนักขึ้น ถ้าจุดไฟเผาแล้วปล่อยปละละเลยจนไปลุกลามโดยประการที่"น่าจะเป็นอันตรายต่อผู้อื่นหรือ"น่าจะเป็นอันตรายต่อทรัพย์สินผู้อื่น แม้ความเสียหายหรือการสูญเสียยังไม่เกิดขึ้นก็ตาม เช่น จุดไฟแล้วปล่อยปละละเลยจนเจ้าของบ้านหรือเจ้าของที่ดินข้างเคียงต้องเรียกรถดับเพลิงเพื่อมาหยุดสกัดการลุกลามของไฟก็ถือว่าคนเผาก็มีความผิด!!แล้ว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปีและปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นสี่พันบาท ตาม มาตรา 220 ป.อาญา ซึ่งถือได้ว่าเป็นบทลงโทษ ที่หนัก!! ทีเดียว

*****